

Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi (OMAD), Cilt 2, Sayı 2, Mart 2015, ss. 26-37.
Journal of Ottoman Legacy Studies (JOLS), Volume 2, Issue 2, March 2015, pp. 26-37.
ISSN 2148-5704

NEKRASOV KAZAKLARININ GELENEKSEL GİYSİLERİ VE TOKAT YAZMALARİ: RUSYA MÜZELERİNDEN ÖRNEKLER

*Nekrasov Kazakhs' Traditional Clothes and Tokat Fabric Print Designs on Hand Printed:
Samples from the Russian Museums*

Kemal İBRAHİMZADE*, İrina GUSACH**

Özet: Bu makale 18. yüzyılın başından 1962 yılına kadar Türkiye’de yaşayan Nekrasov Kazaklarının el baskısı giysi ve aksesuarlarında bulunan Türk kültürünün izlerini, özellikle Tokat yazmalarını incelemektedir. Makalede Türkiye’den yapılan göç sonrası toplanarak Rusya’nın Rostov bölgesindeki Azak, Novocerkask ve Staroçerkask müze koleksiyonlarında yer alan Nekrasov Kazaklarına özgü el baskısı Türk kumaşları değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rusya, Nekrasov Kazakları, el baskısı kumaşlar, Tokat yazmaları

Abstract: This article studies the Turkish cultural influence, especially Tokat style hand prints, on hand printed clothes and accessories of Nekrasov Kazakhs, who lived in Turkey from the early 18th century to 1962. The article examines the hand printed Turkish fabrics collected from the Nekrasov Kazakhs after their return to Russia and placed in Azov, Novoçerkassk and Staroçerkassk museum collections in the Rostov region of Russia.

Key Words: Russia, Nekrasov Kazakhs, Tokat fabric print designs on hand printed

Giriş

Bir süredir Rus araştırmacılarla birlikte 15.-20. yüzyıllar arasında Türk-Rus kültürel ilişkileri çerçevesinde “Rusya Müzelerinde Bulunan Osmanlı Kültür Mirası” adlı ortak bir araştırma projesi üzerinde çalışılmaktadır. Araştırmanın bir bölümü, Rusya’nın Rostov vilayetinde yer alan Rostov, Staroçerkask, Novoçerkask ve Azov şehir müzelerinde tespit edilen Osmanlı dönemi eserlerinin incelenmesini kapsamaktadır. Bu bağlamda Osmanlı silahları ile ilgili önceden de bir çalışma yapılmıştır.¹

Söz konusu müze koleksiyonlarında bulunan Osmanlı dönemi eserleri arasında, Türkiye topraklarında yaşayan ve 20. yüzyılın ikinci yarısında Rusya’ya dönen Nekrasov Kazaklarının göç sırasında yanlarında Türkiye’den getirdikleri ev eşyaları ve giysiler yer almaktadır.

Bir zamanlar Anadolu’da üretilen fakat birçoğu günümüze ulaşmayan kumaşlar ve özellikle el baskısı Tokat yazmaları, geleneksel Kazak giysileri içinde korunmuş ve yaşamaya devam etmektedir. Renk, teknik ve desen açısından ilgi çeken söz konusu Türk kumaşları araştırmanın ana konusunu oluşturmaktadır.

* (Yrd. Doç. Dr.), Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Tokat/Türkiye, e-mail: kemal.ibrahimzade@gop.edu.tr

** Senior staff scientist of Azov History, Archaeology and Palaeontology Museum-Reserve, Rusya, e-mail: irina_gusach@mail.ru

¹ Kemal İbrahimzade, İrina Gusach, “Rusya’nın Rostov Bölgesindeki Müze Koleksiyonlarından Yazılı Türk Kılıçları” Mimar Sinan Üniversitesi 1. Uluslararası Avrasya Türk Sanatları Kongresi’nde sunulan bildiri (21-24 Kasım 2012).

Asırlardır yazmacılığın merkezi olarak bilinen Tokat, yurtiçi ve yurtdışına el baskısı kumaş ve yazmalar göndermiştir. Anadolu'nun bazı yörelerine özgü renk ve desen olarak benimsenen yazmaların büyük bir kısmı Tokat'ta yapılmaktaydı. Bu yazmalara örnek olarak Artvin Çengelköy motifli yazmaları verilebilir.² Ayrıca bu örnekler çoğaltılabilir.

Rusya'daki müze çalışmalarından başka konuyla ilgili Türkiye'de de çalışmalar yapılmıştır. Bazı yazılı kaynaklar ve Tokat Müzesi'nde yapılmış araştırmalar bu anlamda sayılabilir. Ayrıca Tokat'ta yaşayan eski yazmacılardan konuyla ilgili bazı bilgiler elde edilmiştir.³

Yapılan kaynak taraması sonucu Osmanlı dönemi Tokat yazmaları hakkında ne yazık ki yeterli bilginin bulunmadığı görülmüştür. Bununla birlikte bazı kaynaklarda Kazaklarla ilgili değerli bilgilere de ulaşılmıştır. Servet Somuncuoğlu'nun 2004 senesinde yayımlanmış olduğu *Don Kazakları* adlı kitabında, zamanında Türkiye'den göç ederek Rusya'nın Stavrapol bölgesine yerleşen Don Kazaklarının izleri sürülmüştür. Kazakların günlük yaşamlarını orada izleme fırsatını yakalayan yazar, kaynağını görsel materyallerle de desteklemiştir. Kitapta yer alan fotoğraflardan anlaşıldığı üzere Türkiye'de kullandıkları geleneksel kıyafetlerini orada da kullanmaya devam etmektedirler.⁴ Aydın Ayhan, *Balıkesir'in Kimliği* adlı kitabında Balıkesir bölgesinde birkaç asır boyunca yaşayan Don Kazakları hakkında değerli bilgiler ve tespitleri neşretmiştir.⁵

Diğer taraftan Tokat Müzesi teşhiri ve depolarında da 18.-19. yüzyıl eski Tokat el baskısı yazma örneklerine birkaç yazma dışında rastlanamamıştır. Yazılı ve görsel bilgi eksikliği nedeniyle Kazak giysilerinde kullanılan el baskısı kumaş desenlerinin Tokat'a ait olup olmadığına ilişkin bazı tereddütlerin olmasına rağmen kumaşların baskı tekniği, renk ve motifleri titizlikle incelenerek bu örneklerin bir kısmının Tokat yöresine ait olduğu sonucuna varılmıştır.

Kısa Tarihçe

Don Kazakları soyundan gelen Nekrasov Kazakları asırlar boyunca Don Nehri'nin kıyılarında yaşamışlardır. Fakat 1708 yılında Nekrasov Kazakları, Rus yönetimine karşı silahlı bir ayaklanmaya katılmış ve yenilgiden sonra Osmanlı topraklarına sığınmak zorunda kalmışlardır.⁶ Göç sonrası Nekrasov Kazakları, Tuna, Kuban ve Anadolu'da yaşamlarını sürdürmüşlerdir. Anadolu'ya gelenler, Beyşehir Gölü'ndeki Mada Adası ve Balıkesir'de Manyas Gölü etrafına yerleşmişlerdir.⁷ Söz konusu Kazaklar "Nekrasov" ismini öncüleri Ignat Nekrasov'dan almışlardır. 250 yılı aşkın bir süre Türkiye'de yaşayan Kazaklar, 1960'larda Rusya'ya geri dönmüşler.

Nekrasov Kazak Giysileri

Rusya'nın güneyindeki Stavrapol kentine yerleşen Kazaklar Türkiye'den göç sırasında kendileriyle birlikte günlük yaşamda kullandıkları birçok Türk menşeli eşyanın yanı sıra yanlarında Türk kumaşlarından üretilen geleneksel giysilerini de götürmüşlerdir. Yıllar sonra giysilerin bir kısmı etnografik değer taşıdığı için makalede adı geçen Rostov bölge müzelerinde görev yapan araştırmacılar tarafından söz konusu müzelerin koleksiyonlarına katılmak üzere

² Bkz. *Tokat Yazmacılığı*, s. 44.

³ Tokat'ın en eski yazmacılarından olan Hüseyin Er ve Hasan Albay'ın atölyelerinde bulunmuş ve ustalardan konu ile ilgili değerli bilgiler edinilmiştir. Örneğin 2014 senesinde yapılan söyleşi sırasında Kazak kıyafetlerinde kullanılan yazmaların birçoğunun kesin olarak Tokat'ta üretildiği bilgisine ulaşılmıştır.

⁴ Bkz. Servet Somuncuoğlu, *Don Kazakları*, Timaş Yayınları, İstanbul 2004.

⁵ Bkz. Aydın Ayhan, *Balıkesir'in Kimliği*, Balıkesir Belediyesi Kent Arşivi Yayınları, Balıkesir 2011.

⁶ Пронштейн, Мининков, 1983, с. 390-399; Сухоруков, 1903, с. 378; Сень, 2002, с. 23; Буганов, 1976, с. 146; Смирнов, 1889, с. 12.

⁷ Большая Энциклопедия, 1896, с. 582; Аваков, 2012, с. 10, 24; Сень, 2012, с. 10; Энциклопедия казачества, 2007, с. 275.

toplantıdır. Araştırma yapılan bölge müzelerinden biri olan Staroçerkask Müzesi, Nekrasov Kazaklarına ait sayı bakımından en fazla eseri bulundurmaktadır. Yaklaşık iki yüz parça giyim kuşam materyali bu eserler arasında yer almaktadır. Bunların büyük bir bölümü kadın giysileridir. Gömlek, şalvar, beşmet⁸ ve kemerden oluşan bayramlık erkek kıyafet takımları ise koleksiyonun diğer bölümünü oluşturmaktadır. Beşmet, bayramlık, pamuk veya yünle sıyrılmış, yüzü ‘kutnu kumaş’ benzeri Türk kumaşından hazırlanmış kıyafettir. Beşmetin astarı, yani iç kısmı genellikle çiçek desenli kumaşlardan yapılmaktadır.⁹

Kadın Giysileri

Nekrasov Kazaklarının kadın giysileri, erkek giysilerine göre takım ve aksesuarları bakımından daha geniş bir yelpazeye sahiptir. Araştırma açısından en önemli bulgu hemen hemen tüm kadınların ve genç kızların giysilerinde, Türk etkisine rastlanmış olmasıdır. Dolayısıyla, yapılan bu çalışma büyük ölçüde kadın giysileri üzerinden sürdürülmüştür.

Nekrasov Kazaklarının geleneksel kadın kıyafeti, gömlek (*rubaha*), gömlek üzeri giyilen (*balahon*), önlük (*zaveska*) ve yelekten (*kufaenka*) oluşmaktadır (Resim1). Kadın gömlekleri (*rubaha*) uzun kollu olup pamuklu renkli kumaşlardan yapılmıştır. Gömleğin etek kısmına Türkçe (*kırmız*) adı verilen kırmızı renkte kumaş dikilmiştir.

Kazak kadınları için zorunlu kıyafet olarak belirlenen *Balahon*, gömlek üzerine giyilen kısa kollu ve düğmesiz bir üst kıyafettir.¹⁰ Balahonların bir kısmının Tokat el baskısı kumaşlardan yapıldığı düşünülmektedir. Ayrıca Staroçerkask Müzesi’nde Tokat işi pamuklu el baskısı kumaşlardan dikilmiş olduğu düşünülen çocuk balahonları da bulunmaktadır. Balahonların dikiminde kullanılan el baskısı kumaş örnekleri Resim 2 ve 3’te verilmiştir. Bayramlık balahonlar çizgili ipek Türk kumaşlarından hazırlanmış olup “ay yıldız” desenli düğmelerle süslenmiştir.

Önlük (*zaveska*) ise renkli kumaştan dikilen balahon ve kız çocuklarının giydikleri gömlekler üzerine bağlanır. Önlük üzerine özel günlerde kadınlar bazen *kulan* ya da *kataur* adı verilen tokalı kemer takarlardı. Madenî ve işlemeli kadın tokaları göç sırasında Türkiye’den getirilmiştir.¹¹ Yukarıda açıklanmaya çalışılan genel kadın kıyafetlerini oluşturan parçalar, bütün yaş grupları için geçerlidir ve başörtüsü (baş örtme şekli) dışında bir farklılık göstermemektedir.

Başörtüsü ve Baş Örtme Şekilleri

Türk etkisini bariz bir şekilde yansıtan, Tokat yazmalarının kullanıldığı Nekrasov Kazaklarının bayramlık ve günlük kadın başörtüleri araştırmanın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Günlük kadın başörtüsü, bone (*şlıçka*), alın bezi (*svazka*) ve eşarp (*platok*) olmak üzere üç ayrı parçadan oluşmaktadır. Bilindiği üzere bone (*şlıçka*), saçları kapatmak için tasarlanmış pamuklu bir kumaştır (Resim 4, 5). Müzede bulunan boneler malzeme, renk ve desen açısından incelenmiştir. Bu parçaların Tokat’ta üretilen el baskısı kumaşlar olduğu düşünülmektedir (Resim 6, 7).

Bone dikiminde tercih edilen ve çok beğenilen yazma desenlerinden biri arı (*pçelka*) desenidir (Resim 8). Nekrasov Kazaklarının *pçelka* olarak adlandırdıkları desenin benzeri Sinekli Hammamiye yazmasında *sinek* motifi olarak karşımıza çıkmaktadır. Rus müzesinde bulunan arı desenli kumaşın arka yüzünde Osmanlıca bir üretici damgası dikkat çekmektedir

⁸ Kazaklarca Beşmet olarak adlandırılan söz konusu kıyafetin görsel tespitler neticesinde Doğu halklarında önceden var olan ve “cerpen” adı verilen üst kıyafetin benzeri olduğu söylenebilir.

⁹ Георги, 1779, с. 36; Ригельман, 2010, с. 136; Фрадкина, Новак, 1986, с. 34-35; Логинов, 2003.

¹⁰ Народы Дона, 2005, с. 72-73; Жукова, Бандурина, 1986, с. 60-61.

¹¹ Народы Дона, 2005, с. 72-73; Жукова, Бандурина, 1986, с. 60, 62.

(Resim 9). Bone yapımında kullanılan kumaşlar arasında çiçek desenli olanlar da karşımıza çıkmaktadır.

Bone (*şlıçka*) üstüne, alına denk gelecek şekilde alın bezi (*svazka*) denilen 70 cm uzunluğunda, 10-15 cm eninde dikdörtgen şeklinde bir kumaş sarılır (Resim 10).¹² Alın bezleri için genellikle Tokat yöresine özgü “Kirazlı” isimli yazma kullanılmıştır (Resim 13, 17). Bu desen dışında alın bezi olarak renk ve desen açısından Tokat Kirazlısına benzer “Tokat Yarım Elmalısı”¹³ kullanılmıştır (Resim 15).

Karşılaştırma yapmak için Türkçe kaynaklarda, ayrıca Tokat müzesinde ve Rusya’nın Rostov bölge müzelerinde bulunan birkaç örnek gösterilebilir (Resim 13-14, 15-16, 17-18). Genç kızlar *alın bezi* üzerine tercihen eşarp takıp üzerini boncuklu nazarlıklar ve yapay ya da canlı çiçeklerle süslerler. Kadınlar ise *alın bezi* üzerine kenarları renkli püsküllerle işlenmiş, dikdörtgen şeklinde ipek ya da pamuklu eşarp bağlarlar (Resim 11, 21). Bayram günlerinde başörtüler kâğıttan yapılan yapay ya da canlı çiçeklerle süslenir. Türkiye’nin bazı yörelerinde görülen bu gelenek Nekrasov Kazakları tarafından benimsenmiştir.

Nekrasov Kazaklarının geleneklerine göre genç kızların saçlarını saklaması gerekmez. Dolayısıyla yazın onlar sadece Tokat yazmasından hazırlanan *alın bezi* ile yetinmişlerdir. *Alın bezleri* bayramlarda kuş tüyleriyle, boncuklu çengelli iğne nazarlıklar ve çiçeklerle süslenir. Uzun saç örgülerine ise Osmanlı paralarından yapılmış *mahor* adı verilen bir süs takılır.

Sonuç

Görüldüğü gibi Nekrasov Kazaklarının geleneksel kıyafetlerinde Türk tarzı öğeler önemli bir rol oynamıştır ve oynamaya da devam etmektedir. Türk etkisi halkın özgün kültürü içine nüfuz etmiş, onların hayatı ve günlük yaşamı üzerinde etkili olmuş ve ayrılmaz bir parçası olarak bu kültür içine yerleşmiştir. Böylelikle Nekrasov Kazakları, Osmanlı mirasını hâlen koruyan ve yaşatan bir topluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Nekrasov Kazakları eski geleneklere sıkı sıkıya bağlıdırlar. Tarihî süreç içinde kendi kıyafetlerini imal etmek için 18-19. yüzyıllarda çok beğendikleri Türk kumaşlarını, özellikle de Tokat yazmalarını kullanmış ve bir kültür ögesi olan bu kumaşları kendi gelenek ve görenek çatıları altında kullanmaya devam etmişlerdir. Nekrasov Kazakları sayesinde Türk kumaşlarına ve özellikle Tokat yazmalarına “ikinci hayat” kazandırılmış, söz konusu bu kumaşlar dünyaya tanıtılmıştır. Şöyle ki bugün Nakrasov Kazaklarının folklor ekibi Türk izlerini taşıyan geleneksel kıyafetleriyle birçok ülkede konser vererek ve gösteri yaparak kendilerini tanıtmaktadırlar.

Kaynakça

Ayhan, Aydın, *Balıkesir'in Kimliği*, Balıkesir Belediyesi Kent Arşivi Yayınları, Balıkesir 2011.

El Sanatları Teknolojisi, Tokat Tahta Baskı Kalıp Hazırlama, MEB Yay., Ankara 2011.

İbrahimzade, Kemal, İrina Gusach, “Rusya’nın Rostov Bölgesindeki Müze Koleksiyonlarından Yazılı Türk Kılıçları”, Mimar Sinan Üniversitesi 1. Uluslararası Avrasya Türk Sanatları Kongresi, 21-24 Kasım 2012.

¹² Народы Дона, 2005, с. 75; Жукова, Бандурина, 1986, с. 62-63.

¹³ “Genellikle siyah zemine kırmızı ya da mor olarak basılır. Elma motifleri parçalanarak düzensiz olarak kullanılacak şekilde tasarlanmıştır. Tokat Elmalısı ile arasındaki fark elma şeklinin deforme edilmesi ile kullanılmış olmasıdır.” Bkz. *Tokat Yazmacılığı*, s. 42. Bir diğer kaynakta benzer tanım kullanılmıştır: “Elma desenin bozularak değiştirilmiş şekli “Tokat yarım elmalısı”dır. Her iki yazmada da renkler aynı olmakla beraber, yarım elmalıda elma motifleri daha küçük ve bozuk şekiller halindedir. Kenarlar bordürle çevrilidir. Kenar bordürü iki paralel çizgi arasında yer alan noktalardan oluşur.” Bkz. *El Sanatları Teknolojisi Tokat Tahta Baskı Kalıp Hazırlama*, Ankara 2011, s. 5.

- Kaya, Reyhan, *Türk Yazmacılık Sanatı (Tahta Kalıpla Kumaş Baskısı)*, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 1974.
- Somuncuoğlu, Servet, *Don Kazakları*, Timaş Yayınları, İstanbul 2004.
- Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, *Tokat Yazmacılığı*, Pusula Basım, İstanbul 2014.
- Türeker, Kemal, *Ağaç Baskı Tokat Yazmaları*, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 1996.
- Абрамова Т. Традиционный комплекс женской одежды в свадебном обряде казаков-некрасовцев // Известия Ростовского областного музея краеведения. Выпуск 6. Ростов-на-Дону, 1986, с.116-124. (Nekrasov Kazaklarının Düğünlerindeki Geleneksel Kadın Giysi Takımı).
- Аваков П. А., Казаки-некрасовцы в русско-турецкой войне 1710-1713 гг. // Вести Донского края. Выпуск второй, ст. Старочеркасская, 2012, с.6-24. (1710-1713 Rus-Türk Savaşında Nekrasov Kazakları).
- Большая Энциклопедия. Восьмой томъ. Четвертое издание со стереотипа. Санкт-Петербург, 1896, с. 582. (Büyük Ansiklopedi. Sekizinci Cilt).
- Буганов В. И., Крестьянские войны в России XVII-XVIII вв. Москва, 1976.
- Георги И. Г., Описание всех в Российском государстве обитающих народов, а так же их житейских обрядов, вер, обыкновений, одежд, жилищ и прочих достопамятностей. Часть IV. Санкт-Петербург, 1779. (Rus Devletinde Yaşayan Bütün Halkların Tanımı, Onların Ritüelleri, İnançları, Giyim-Kuşamları, Konutları ve Diğer Özellikleri).
- Жукова Л. М., Бандурина С.А. Одежда казаков-некрасовцев // Донской народный костюм. Ростов-на-Дону, 1986, с.54-63. (Nekrasov Kazakları Giyimi // Don Halk Kostümü).
- Ибрагимзаде К., Ручные набивные ткани города Токата (Турция) Лавровский Сборник Материалы XXXIII Среднеазиатско-Кавказских Чтений 2008–2009 гг. Этнология, История, Археология, Культурология. Санкт-Петербург 2009. (Tokat'ın El Baskısı Kumaşları).
- Логинов А. Н., «Тюркская яструя» в традиционной одежде донских казаков в XVI-XVIII вв., 2003, www.transbound.narod.ru/orient/loginov.html (XVI-XVIII. Yüzyıllarda Don Kazak Geleneksel Giysilerinde "Türk İzleri").
- Народы Дона, Этнографические коллекции в собраниях музеев Ростовской области. Ростов-на-Дону, 2005. (Don Halkları, Rostov Bölgesindeki Müzelerde Etnografik Koleksiyonlar).
- Пронштейн А. П., Мининков Н.А. Крестьянские войны в России XVII-XVIII вв. и донское казачество. Ростов-на-Дону, 1983. (XVII-XVIII. Yüzyıllarda Rusya'da Köylü Savaşları ve Don Kazakları).
- Ригельман А., История или Повествование о донских казаках, отколь и когда они начало свое имеют... Репринтное издание 1846 г. Ростов-на-Дону, 2010. (Don Kazakları'nın Menşei, Tarihi ve Öyküsü).
- Сень Д. В., «Войско Кубанское Игнатово Кавказское»: исторические пути казаков-некрасовцев (1708–конец 1920-х гг.). Изд. 2-е. Краснодар, 2002. ("Ignatov Kafkas Kuban Ordusu": Nekrasov Kazakları'nın Tarihsel Yolu).
- Сень Д. В., Верность, вера и война: начало жизни и служения казаков-некрасовцев на Кубани // Этнический журнал «Казарла», №4 (17), август 2012, с.10-18. (Sadakat,

İnanç ve Savaş: Kuban'daki Nekrasov Kazakları'nın Yaşamı ve Vatan Hizmetlerinin Başlangıcı).

Смирнов В. Д., Крымское ханство под верховенством Оттоманской Порты в XVIII столетии. Одесса, 1889.(18. Yüzyılda Osmanlı Egemenliđi Altında Kırım Hanlığı).

Сухоруков В. Д., Историческое описание земли Войска Донского. Издание второе Областного войска Донского Статистического Комитета. «Частная Донская Типографія», Новочеркасскъ, 1903. (Don Kazak Topraklarının Tarihsel Tanımı).

Тумилевич В. Ф. Свадебный обряд у казаков-некрасовцев // Ученые записки Ростовского Государственного университета. Труды историко-филологического факультета. Т. XXXXV. Ростов-на-Дону, 1958. (Nekrasov Kazakları'nın Düğün Merasimleri).

Фрадкина Н. Г., Новак Л.А., Старинный донской казачий костюм XVII-XIX веков // Донской народный костюм. Ростов-на-Дону, 1986, с.32-40.(XVII-XIX. Yüzyıl Eski Don Kazak Kostümü // Don Halk Kostümü).

Энциклопедия казачества. Москва, 2007. (Kazak Ansiklopedisi).

RESİMLER

Kadın Giysi Takımı

Resim 1: Nekrasov-Kazak Kadın Giysisi, 19. Yy. sonu-20. Yy. başları, Envanter No: КП 2295/2, 386/1, 17301/2, 9767, 9768, 9761/3, 9786, Kaynak: (НародыДона... Ростов-на-Дону, 2005, с. 72, 74)

Resim 2: Nekrasov Kazak Kadın Giysi Takımı, Staroçerkask Müzesi Envanter No: СИАМЗ КП 1709/2

Resim 3: Balahon dikiminde kullanılan el baskısı kumaş. Staroçerkask Müzesi Envanter No: СИАМЗ КП 1709/2

Resim 4: Bone (Şiçka), Envanter No: POMK
КП 17299/1 Kaynak: (НародыДона...
Ростов-на-Дону, 2005, с. 75)

Resim 5: Bone (Şiçka), Staroçerkask Müzesi Envanter
No: СИАМЗКП 347

Resim 6: El baskısı Çiçek motifi Bone kumaşı,
СИАМЗ КП 347

Resim 7: El baskısı Arı motifi Bone
kumaşı, СИАМЗ КП 4228

Resim 8: Arı desenli yazma
Staroçerkask Müzesi Koleksiyonu
Envanter No: СИАМЗКП 3660/1

Resim 9: Osmanlıca bir üretici damgası
(okunamamıştır) Staroçerkask Müzesi Koleksiyonu
Envanter No: СИАМЗКП 3660/1

Resim 10: Alın Bezi.
Envanter No: POMKKП 9329
Kaynak: (Народы Дона... Ростов-на-Дону,
2005, с. 75)

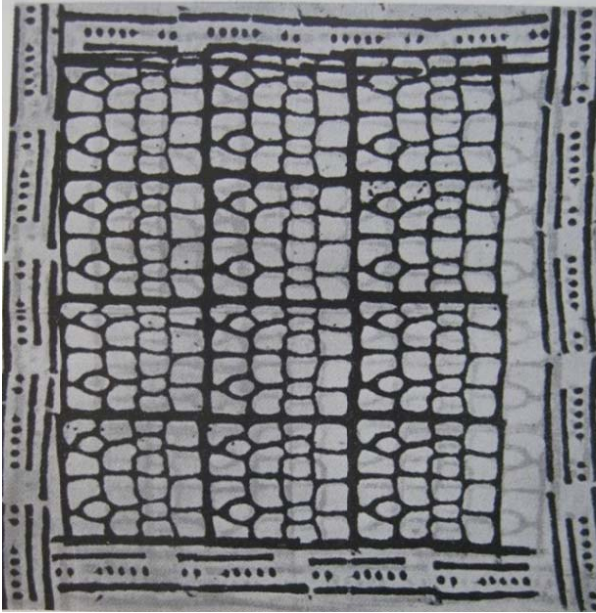
Resim 11: Alın Bezi üzerine sarılan Uruminskiy
isimli Eşarp. Envanter No: POMKKП 9762
Kaynak: (Народы Дона... Ростов-на-Дону, 2005,
с. 75)

Resim 12: Kirazlı Tokat Yazması, Tokat Müzesi Envanter No: 5506

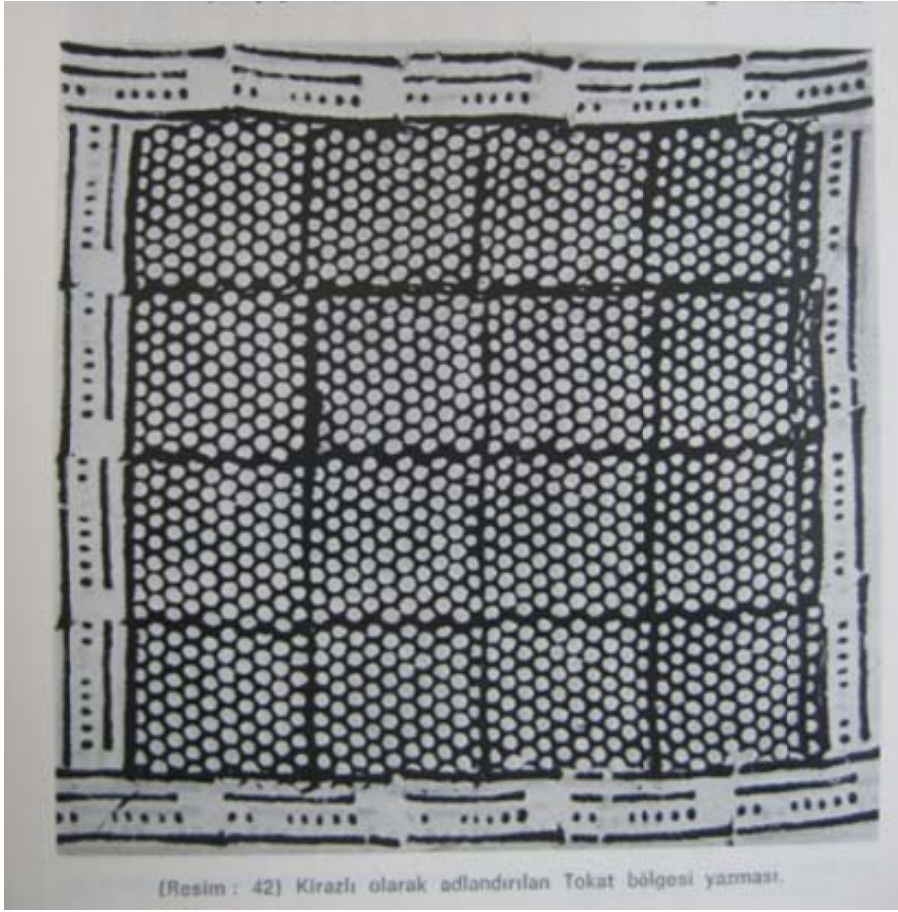
Resim 13: Kirazlı Tokat Yazması-Alın Bezi, Staroçerkask Müzesi Koleksiyonu Envanter No: AM3KII 3825/1

Resim 14: Tokat Yazması, Kaynak: Reyhan Kaya, Türk Yazmacılık Sanatı (Tahta Kalıpla Kumaş Baskısı) İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 1974.

Resim 15: Tokat Yarım Elmalı Yazması-Alın Bezi, Staroçerkask Müzesi Koleksiyonu Envanter No: СИАМЗКП 4231

[Resim : 42] Kirazlı olarak adlandırılan Tokat bölgesi yazması.
Resim 16: Kirazlı olarak adlandırılan Tokat bölgesi Yazması
Kaynak: Reyhan Kaya, Türk Yazmacılık Sanatı (Tahta Kalıpla Kumaş Baskısı), İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 1974.

Resim 17: Kirazlı Tokat Yazması-Alın Bezi,
Staroçerkask Müzesi Koleksiyonu Envanter No: CIAM3 3659/3

Resim 18: Nekrasov Kazaklarının son Ataman'ı V. P. Saniçev'in ailesi. Türkiye 1960, (Straçerkask Müzesi Koleksiyonu)

Resim 19: Geleceğin Ailesi isimli bir fotoğraf. Türkiye 1950, (Straçerkask Müzesi Koleksiyonu)

Resim 20: Günümüzde Rusya'da yaşayan Nekrasov Kazak kızlarının giydikleri geleneksel Alın Bezi ve Eşarbi gösteren bir fotoğraf (Rus muhabiri Larisa Bahmatskaya arşivinden)